

dimarts, 12 d'agost de 2003

Competències bàsiques a secundària

Professora de l'IES Martí Franquès
APELLC

ANNA GISPERT

Des de fa dos cursos, el Departament d'Ensenyament envia als instituts d'educació secundària, al maig, unes proves que s'han de passar obligatòriament als alumnes de 2n d'ESO. Els professors, obedients, passen les proves als seus alumnes durant més d'una setmana. Se'n fan d'orals, la major part són escrites, es corregeixen i s'apliquen els barems corresponents. Us estalviaré els prolegòmens, el daltabaix organitzatiu que suposen, la feïnada, tot això per arribar a unes consideracions que hauríem de tenir tots en compte perquè els resultats serveixin per alguna cosa. Només explicaré algunes de les consideracions a què han arribat alguns professors del meu centre. La primera és que, d'aquestes proves, els professors no en coneixen els objectius ni la seva incidència en la valoració curricular. Sembla que obeeixen a una voluntat política i que estan pensades per aconseguir uns bons resultats per difondre als mitjans de comunicació i per fer-ne una interpretació segons els interessos del departament. En segon lloc, unes proves als alumnes, siguin de la tipologia que siguin, mereixen el màxim rigor tècnic tant en el plantejament de l'organització com en la participació de tots els ensenyants i dels òrgans de supervisió curricular de l'administració com és la Inspecció Educativa. En aquest cas, ni la participació dels professors/es ni de la Inspecció creiem que sigui la més adequada. Les proves les hauria de passar algú de fora del centre. Es podrien passar a 4t d'ESO quan els alumnes acaben el 2n cicle. No creiem oportú el fet de passar les mateixes proves dos anys seguits. Sabem de centres que el segon any han utilitzat les proves com un repàs o exercici de classe, per tant, les han fet diverses vegades: els resultats no són fiables ni reflecteixen la realitat. El mes de maig no és una bona època per passar-les perquè hi ha molts exàmens i el professorat dedica part dels seus esforços a preparar els alumnes de 2n de BAT, els crèdits de síntesi, selectivitat, nous treballs de recerca... Si parlem concretament de la prova oral de llengua catalana, hem de dir que és un error el fet d'examinar-los de dues llengües alhora (castellà i català). L'experiència ens ensenya que no es poden ajuntar les dues llengües. Els alumnes estan desorientats, no saben en quina llengua han de contestar, s'equivoquen i el garbuix mental que pateixen és considerable. En la prova escrita de llengua catalana hi ha un tant per cent massa elevat de comprensió lectora. Solament redacten una carta, perquè la resta de respostes, tret del dictat, es fa a còpia de posar creuetes o poques lletres. Pel que fa al dictat, hi ha problemes amb la utilització del casset: no se sent bé, se senten paraules distorsionades que indueixen a error; la clau de correcció no conté faltes que s'haurien de corregir... Les preguntes de les proves queden lluny del que es treballa a classe (la morfosintaxi, per exemple). En definitiva, són unes proves d'enunciats molt generals perquè les aprovi tothom. A tot això hem de remarcar que els mals resultats apareixen a l'hora de redactar la carta ja que surten molts problemes d'adequació, de coherència, de cohesió i sobretot mala expressió. Hem observat un tracte diferenciat per part del departament del primer al segon any de les proves. El segon any han arribat tard, no s'ha pogut mantenir el calendari previst per realitzar-les. Com van sortir queixes als mitjans de comunicació, el departament va dir que els resultats solament es tindrien en compte dins del centre, quan l'any anterior no havia estat així. A més, com que el primer any no van sortir els resultats desitjats, es van retocar els barems i es van haver d'entrar les puntuacions dues vegades. Tot plegat, sembla una pèrdua de temps. A finals de juny s'ha celebrat un congrés de competències bàsiques a Barcelona. Han estat unes jornades per reflexionar i per donar informació sobre alguns aspectes en el procés de l'avaluació del sistema educatiu. Esperem que l'anàlisi feta serveixi per millorar les proves.